

Medlemsblad för Svensk-Lettiska Föreningen

Nr 2 (31) 2004, maj

Ordförande: Torgny Wiktorsson, tel 08-782 92 19, 070-782 92 19,
e-post: torgny.wiktorsson@tco.se

Redaktion: Rune Bengtsson, Siargatan 11, 5 tr, 118 27 STOCKHOLM
tel 08/740 42 53, 782 26 37, e-post: rune.bengtsson@prv.se

Postgiro: 94 86 93-7, medlemsavgift 150 kr

Hemsida: www.svensklettiska.se

ÖSTERSJÖN SOM INNANHAV

För 15 år sedan var det ingen som trodde att Lettland skulle vara medlem av EU 2004. Men nu har det blivit verklighet. Och att flytta sig över gränserna har blivit mycket mindre komplicerat. Det går inte att nog betona vikten av det civila samhällets insatser i denna process. Alla som under tiden efter frigörelsen bidragit med hjälp och kontakter har givetvis skyndat på utvecklingen.

Men arbetet är inte avslutat utan byter bara form och inriktning. Nu kan vi alla hjälpa till att skapa en levnadsnivå i Lettland som mer motsvarar vad vi andra har. T ex genom mer turister, fortsatt stöd till det civila samhället och djupare kontakter mellan människor i våra respektive länder.

Vi har i föreningen ambitionen att du som medlem skall få stimulans i detta arbete genom de medlemsaktiviteter vi anordnar. Och vi behöver din hjälp för att kunna samla medlemmarna runt de aktuella frågorna. Välkommen i detta arbete.

Torgny Wiktorsson, ordförande

Årsmötet 2004

Torsdagen den 22 april avhölls årsmöte i Svensk-lettiska föreningen. 15 medlemmar var närvarande och mötet gästades av Marija Zeltina från Rezekne och Riga, kandidat i EU-parlamentsvalet och aktiv inom NGO-rörelsen (NGO = Non Governmental Organisations, frivilligorganisationer).

Styrelsen beviljades ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret och samtliga ledamöter vars mandatperiod gick ut omvaldes för en ny period.

Styrelsen har följande sammansättning:

Ordförande: Torgny Wiktorsson

Vice ordförande: Erling Johansson

Sekreterare och kassör: Rune Bengtsson

Ledamöter: Atis Lukins, Maija Grinbergs, Kerstin Aronsson och Sigge Malm

Suppleanter: John Crafoord och AnnMari Lindqvist

Dags att betala årsavgift för 2004

Bifogat detta medlemsblad finns inbetalningskort för årsavgiften 2004 (om du inte redan har betalt förstås). Årsmötet beslutades om oförändrad avgift, dvs 150 kr för enskild medlem och 500 kr för organisationer.

Medlemsmatrikel

Bifogat finner du en förteckning över medlemmarna i Svensk-lettiska föreningen. Det är vår förhoppning att förteckningen skall komma till nytta för att ytterligare stärka banden mellan föreningens medlemmar. Om någon uppgift är felaktig eller saknas, är vi tacksamma för en rättelse.

Konferens om regionala språk i det nya Europa

20-23 maj 2004 anordnas i Rezekne i östra Lettland en konferens om regionala språk. Ett 60-tal deltagare delger sina forskningsresultat inom detta ämnesområde. Vad är då ett regionalt språk? Det finns några olika varianter som faller inom denna beteckning. Det kan gälla ett språk som talas i ett land av en minoritet men som är majoritetsspråk i ett annat land (exempelvis svenska i Finland eller finska i Sverige). Det kan också gälla en variant av det normerade huvudspråket i ett land (lettgalliska i Lettland, Võru-estniska i Estland, samogitiska i Litauen etc.). Ett ytterligare exempel är språk som inte är huvudspråk i något land (liviska, samiska).

Konferensen uppmärksammar att det är 100 år sedan man upphävde förbudet att använda latinska bokstäver i tryck i Lettgallen (och i Litauen). En ytterligare anledning att hålla en konferens i Lettgallen är att den äldsta kända boken på lettgalliska (Evangelia toto anno...) fyller 250 år och därför nu utkommit i nytryck.

Rune Bengtsson

Erbjudande:

Valentine Lasmanes lärobok i lettiska för svensktalande

Lärobok i Lettiska kr 150 (utgiven 1980)

Översikt över lettisk grammatik kr 100

Uttalsövningar på kassett kr 75

Tillkommer expeditionsavgift kr 40 + porto

Beställes av Vija Freimanis, Grusåsgränd 10, 121 30 Enskededalen, Sverige

Betalning: Lettiska Centralrådet i Sverige, Postgiro nr 51587-4

Akvarellutställning i Sollentuna

I början av april ställde sex lettiska konstnärer ut sina verk på Akvarellcenter i Sollentuna. Första utställningsdagen var trängseln stor i galleriet och att döma av de små röda prickarna så såldes många av de mycket vackra tavlorna nästan direkt.

Fortsatt ungdomsutbyte

De ungdomar från Andrupene, som sommaren 2003 fick komma till Sverige för att vara på läger och bo i svenska familjer, har i år sökt och fått pengar från EU:s program för ungdomsutbyte. De har nu bjudit in sina svenska vänner till läger i Andrupene i juli. Programmet kommer att bestå av hantverk, bollspel, korgflätning, roddbåtsfärd längs en å, utflykt till Daugavpils mm. Efter lägret tillbringar de bägge ungdomsgrupperna ett par dagar tillsammans i Riga innan svenskarna återvänder hem.

Kerstin Aronsson

Film om deportationerna till Sibirien

Lettlands ambassad inbjöd i slutet av mars till en visning en nygjord film där personer som deporterades till Sibirien som barn berättar om sin tillvaro där. Lokalen på Polska institutet var fullsatt och vi fick ta del av många skakande, tragiska och hemska människöden genom dem som vittnade i filmen.

Lettisk löpare till Stockholm Marathon

Ivo Zigadlo, som i fjol kom på nionde plats på 10000 m i junior-EM, kommer att delta i Stockholm Marathon den 5 juni i ett försök att kvalificera sig till OS i Aten.

Styrelseresa i september

Styrelsen planerar att i mitten av september göra en studieresa till Lettland med tyngdpunkt i landet nordöstra hörn, dvs. Balvi-Gulbene-Aluksne. Intresserade kan höra av sig till styrelsen för ev. deltagande.

Europadagen i Kungsträdgården 9 maj

Alla de tio nya EU-länderna hade i år fått en inbjudan att presentera sig för stockholmarna i samband med Europadagen den 9 maj. Evenemanget arrangerades i Kungsträdgården. Varje land disponerade ett tält, där man fick ha utställning, information och försäljning. På stora scenen framträdde artister från alla de tio länderna. Det var ett mycket varierat program: från folkmusik och jazz till klassiskt och disco. Från Lettland kom gruppen "Ilgi", som spelar folkmusik med moderna inslag i framförandet, och Valdis Muktupavels som presenterade traditionella instrument som säckpipa och kokle.

Svensk-lettiska föreningen hjälpte Lettlands ambassad att bemanna informationstältet under hela dagen. Vi delade ut turistinformation, svarade på frågor och försökte intressera publiken för att delta i en frågesport där man kunde vinna resor till Lettland. I Lettlands tält fanns också ett par konsthantverkare som visade och sålde sinaprodukter: glas, keramik och linne.

Vädret var soligt och varmt och det var gott om folk som flanerade förbi. När allt packades ihop på kvällen var ambassadören mycket nöjd med dagen och föreningen fick ett varmt tack för vårt bistånd.

Kerstin Aronsson

Kulturkalender på hemsidan

Kulturattachén på Lettlands ambassad förser oss med information om kommande kulturevenemang i Sverige med lettisk anknytning. Dessa finns i kalendarier på hemsidan. I förekommande fall finns länkar till andra sidor med mer detaljerad information.

EU reception i Stadshuset 2 maj

Föreningen var inbjuden till en reception av Stockholm stad den 2 maj klockan 1800 att fira den historiska utvidgningen av Europeiska Unionen. Receptionen genomfördes i Stockholms stadshus och en stor mängd gäster hade bjudits in från den diplomatiska kåren, myndigheter och organisationer, främst från de nya EU-nationerna och föreningar med anknytning till dessa. Gästerna välkomnades av värden Barry Andersson. Utvidgningen med tio nya medlemsländer kom sedan att firas i hela EU med olika evenemang nu under första veckan i maj. Stockholms stad, i samarbete med EU-kommissionen, invigde veckans festligheter i Stockholm med mottagningen i Stadshuset den 2 maj. Mottagningens värd var fullmäktiges ordförande Barry Andersson. Övriga talare var finansborgarrådet Annika Billström, Polens nyutnämnda kommissionär Danuta Hübner, samt Sveriges minister för internationell ekonomi och finansmarknader Gunnar Lund. Mottagningen har i pressen beskrivits såsom påver och utan flaggor, vilket föreningens utsände kan bekräfta.

Erling Johansson

SIDAs Baltikumseminarium 19 - 22 april

Som avrundning på ett mångårigt utvecklingsarbete i de baltiska staterna arrangerade SIDA ett fyra dagars seminarium för att diskutera och belysa erfarenheterna av de omfattande insatserna från svenskt håll under åren 1989-2004. Från Svensk-Lettiska föreningens styrelse deltog AnnMarie Lindquist och Maija Grinbergs.

Seminariedagarna invigdes med en paneldiskussion ledd av Ulf Wickbom i vilken deltog SIDAs generaldirektör, Maria Norrfalk och höga politiker från alla länderna som Birgitta Dahl och Margareta av Ugglas från Sverige och från de baltiska staterna Vytautas Landsbergis, Valdis Birkavs och den estniska ambassadören i Sverige.

Under de kommande dagarna hölls ett 20-tal seminarier där erfarenheter av projekten diskuterades. Seminarierna behandlade de områden där Sverige gjort särskilt stora satsningar såsom säkerhetsfrämjande arbete inom försvar och gräns- och kustbevakning, utveckling av de rättsvårdande myndigheterna som riksåklagare och polis, miljöfrågor för Östersjön, integrationen av minoriteterna och sociala frågor som t ex barnhemmen. Alla var eniga om att projektarbetet varit lärorikt för såväl de svenska projektledarna som mottagarländerna. Många lärdomar kommer Sverige att ha med sig i utvecklingsarbetet i andra länder.

Mycket av arbetet är dokumenterat och tillgängligt för allmänheten och delar av det delades ut till deltagarna: *Sveriges stöd till de baltiska ländernas omvandling* som behandlar den svenska politiken gentemot baltstaterna under perioden och *Baltikum - Sverige - möten över havet*. där vi får möta de individer som deltagit arbetet. Båda böckerna är utgivna av SIDA

Maija Grinbergs

Gott samarbete med ambassaden

Under det senaste året har Svensk-lettiska föreningen haft ett mycket väl fungerande samarbete med Lettlands ambassad. Efter Europadagen i Kungsträdgården fick vi nedanstående brev från ambassadör Artis Bērtulis:

*Till Svensk-lettiska föreningen
Kära Lettlandsvänner!*

Jag vill tacka er alla för ert stöd och framstående samarbete i de av ambassaden anordnade aktiviteterna. Dels den 20 september förra året, då vi tillsammans anordnade folkomröstning om Lettlands inträde i EU, dels igår, den 9 maj, då vi tillsammans dels firade Lettlands inträde i den Europeiska unionen, dels även spred information om Lettland under Europadagen.

Enbart med er hjälp var det möjligt att fullfölja vårt arbete i informationstältet. Vi på Lettlands ambassad i Sverige uppskattar mycket er hjälp och ert stöd. STORT tack därför!

Heder och tack och med en förhoppning om fortsatt gott samarbete,

*Artis Bērtulis
ambassadör*
